

Resum d'activitats, 2024

desembre 2024

Índex

- Resum 2024
- Política Territorial: Qui estima Menorca, no la destrueix
- Socis: sumant esforços en la protecció de Menorca
 - Fòrum Ets Menorca: treballar en xarxa
 - Voluntariat: dedicar temps, aprendre i passar-ho bé!
- Editorial - botiga: difusió i consum responsable
- Educació Ambiental: conèixer el nostre entorn, estimar-lo, protegir-lo
- Assistència a la fauna silvestre: manteniment de la biodiversitat zoològica de l'illa
- Viver de plantes: jardineria sense problemes pel medi ambient i fàcil de mantenir
- Custòdia Agrària: agricultura i conservació ambiental es donen la mà
- Medi Marí: treballant per una mar més saludable

El 2024, en resum

- ✓ La pressió turística excessiva, origen de diversos problemes.
- ✓ Amenaces a l'ordenació territorial diferenciada.
- ✓ Els límits de l'aigua pont als creixements previstos.
- ✓ Els valors marins guanyen protagonisme.
- ✓ 1.625 persones associades al GOB Menorca.
- ✓ 112 noves afiliacions en 2024: 2 socis cada setmana!
- ✓ 235 persones amb acord de voluntariat actiu.
- ✓ 8.120 persones participants en 145 activitats públiques.
- ✓ 2.363 alumnes participant de 118 activitats d'educació ambiental.
- ✓ 90 joves participant de 5 activitats de lleure.
- ✓ 1.253 animals atesos de 79 espècies dels quals 117 han estat rapinyaires.
- ✓ 39 finques amb acord de Custòdia Agrària.
- ✓ Milers de planters d'horta ecològica servits.
- ✓ Plantes adaptades i aplicades a jardineria sostenible.
- ✓ Arbres de fruita de varietat local distribuïts.

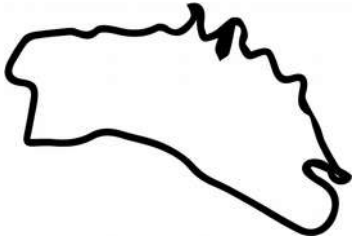
Gràcies...

a totes les **persones** per mantenir un any més la confiança amb l'entitat i a les **noves 112 associades**;

a l'**equip tècnic** de l'associació pel seu esforç i dedicació i

a totes les **persones, entitats i empreses** per les seves **aportacions i donacions**.

Política Ambiental: Qui estima Menorca, no la destrueix

La gestió del territori es troba a la base de gran part de la problemàtica ambiental de Menorca i és una línia de treball fonamental dins el GOB, ja que fa un seguiment de tota la planificació que es porta a terme i que condiciona tant el futur del territori com el consum de recursos. Es tracta de preveure els impactes de les activitats humanes i promoure alternatives orientades cap a la sostenibilitat.

Aquest 2024 volem destacar el paper de la iniciativa Via Menorca com a eina per entendre i defensar el territori que es troba en una situació de risc. La turistificació ha esdevingut un element distorsionador de les diferents fites aconseguides a Menorca per prendre una via diferenciada i cal redreçar les accions per seguir el camí de la sostenibilitat i no del creixement il·limitat.

Ordenació del Territori

Turistificació

A principi de 2024 es deixa enrere la campanya «Menorca a la Deriva» amb un darrer acte a l'Ateneu on hi acudeixen unes 90 persones. Es convoquen diferents grups de treball per a elaborar un document de propostes específiques i d'àmbit local. S'engega així la campanya de propostes i protestes «Via Menorca» des d'on es donarà a conèixer les principals 4 de l'illa: Massificació turística, Aigua, Habitatge i Diversificació econòmica.

Una de les propostes és la limitació de l'entrada de vehicles. És per això que es demana al Consell Insular aplicar aquesta possibilitat recollida a la Llei de Reserva de Biosfera. Un estudi encarregat pel propi Consell ja diu que hem superat la capacitat de càrrega a les carreteres. Es fa una intervenció directa al Ple del Consell.

Un altre impacte negatiu sobre el territori és el lloguer turístic il·legal. Es decideix fer feina estratègica amb aquest punt. Es presenten 26 denúncies de lloguer turístic il·legal en sòl rústic a Ordenació Turística; a l'hora també es cataloguen i denuncien un total de 56 casos que tenen llicència turística però que són casos il·legals.

Es celebren diferents reunions entre col·lectius de les illes que s'estan mobilitzant davant la turistificació.

Via Menorca

La idea d'aquesta campanya és plantejar un canvi de rumb, que Menorca mantengui un camí diferenciat enfora de la balearització.

Es fan diferents accions per fer incidència política, divulgació i conscienciació pública. Un èxit de 8 xerrades de presentació de la campanya: 2 a Ciutadella, 3 a

Maó, 1 a Ferreries, 1 Ciutadella, 1 Alaior i 1 as Castell amb l'assistència total de més de 575 persones. Des de la campanya es participa en diferents espais de divulgació i debat.

Al llarg de l'estiu es desenvolupen 3 accions claus en llocs estratègics: Concentració davant del Consell Insular, Ocupació de l'aparcament de Cala en Turqueta i construcció d'unes imatges que donen la volta al món, i cadena humana-abraçada popular al centre històric de Ciutadella. S'estan elaborant materials per continuar amb iniciatives de divulgació.

Hotels Son Bou: S'ha formulat la demanda i s'han presentat les proves pericials. S'està a l'espera de l'activitat judicial.

Torre Vella: Notes de premsa i reunions davant la legalització de les piscines per part de l'Ajuntament d'Alaior.

Decret 3/2024, de Simplificació Administrativa del GOIB: El Govern ha promogut un Decret Llei, amb posterior traspàs a Llei, que modifica més de 50 legislacions i significa un preocupant retrocés en qüestions territorials. S'estructura una coordinació entre els GOBs, amb preparació d'argumentari de potencials aspectes inconstitucionals i diferents reunions i escrits.

Pacte polític i social per la sostenibilitat: Participam de la creació d'aquest procés promogut pel Govern Balear, amb presència activa a les taules de sostenibilitat i recursos naturals. Es decideix finalment abandonar el pacte quan s'anuncia la Llei de modificació de regulacions territorials.

Carreteres: Reunions per a demanar la demolició del pont a mig construir de Rafal Rubí, d'acord amb el que es demana a la declaració de Menorca Talaiòtica. Estudi del projecte d'intervenció entre la rotonda de l'aeroport i Sant Vicent d'Alcaidús a la carretera general i presentació d'al·legacions.

Escrits i/o al·legacions: S'han presentat un bon nombre d'escrits a les diferents administracions públiques en relació a: Disciplina urbanística, Urbanitzacions, Ordenació Turística, Aigua, Pesca, Ports, Mobilitat, Massificació, Residus, Caça, Fauna, Contaminació....

Recursos naturals

Caça: Assistim a la reunió del Consell de caça de Menorca i fem escrit de protesta per caça reiterada de conills amb cans fora de temporada.

Aigua i tòxics: Participació a les jornades de Reserva de Biosfera. Reunió específica sobre gespa artificial, microplàstics i alternatives. Article a Roqueta. Seguiment obres Recursos Hídrics després de la Dana: Cala en Porter i Torrent des Mercadal. Reunions amb RRHH i Abaqua per gestió d'aigües depurades Edar Addaia i Son Bou. Al·legacions al projecte de rec amb aigües regenerades a Sant Lluís. Visita a la dessaladora i la EDAR sud de Ciutadella. Visita de camp al torrent de Cala Galdana, contaminació de l'aigua per possibles abocaments. Participació a la Junta Insular d'Aigua.

Energia: Reunions amb diferents entitats per parlar i explicar el tema del projecte d'eòlica marina. S'envien al Ministeri les consideracions sobre un dels projectes. Seguiment de les obres del parc fotovoltaic de Sant Climent. Al·legacions a un projecte d'energia solar de Maó.

Altres reunions o actes

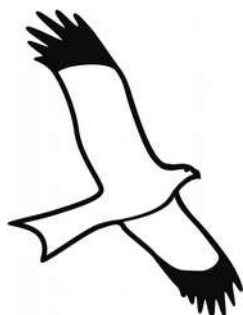
Reunió Consell Social RB al Cime. Reunió de la Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme. Reunió Taules Pla d'Acció de la Reserva de la Biosfera.

Difusió: Cicle de 4 taules rodones amb el lema «Menorca, cap on anem?» conjuntament amb l'Ateneu de Maó i Menorca Preservation. Quin model turístic volem, Formació i productivitat, Habitatge i Alternatives econòmiques. En total prop de 400 persones van assistir a les taules de manera presencial i unes 945 ho van seguir online i/o han vist el vídeo. Entrevista 25 anys de Caixa Colònia. Planeta Freginal: Jornada d'activitats variades que va incloure una tertúlia amb plantejaments a diferents escales que tenen a veure amb política ambiental. Xerrada a les Jornades Llibertàries de Menorca «Defensa de la terra i turistificació: passat i present. Participació al Seminari Blanquerna. Xerrada sobre el model d'ordenació territorial a Menorca i la turistificació.

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és 1,1 persones.

Socis: el suport social per seguir sumant esforços en la protecció de Menorca

El moment actual presenta noves amenaces i reptes per al medi ambient a Menorca. La problemàtica de la massificació, de l'aigua potable, la protecció de la costa, les alternatives ecològiques agrícoles i ramaderes, l'educació ambiental, la protecció de la biodiversitat... són temes que no es poden deixar de banda.

Tots fem falta per seguir endavant. Ara és quan menys podem aturar-nos; al contrari, cal fer més, més força per poder dur a terme nous projectes. Gràcies als socis i sòcies podem participar activament en la defensa de la naturalesa i la sostenibilitat de Menorca. Donen independència i credibilitat a l'associació.

1.625 persones associades

112 Altes, del 18/12/2023 al 17/12/24, 2 socis per setmana!

47 Baixes, 8 per voluntat pròpia, 3 per defunció, 5 per motius econòmics i 31 per morosos.

Xarxes socials i difusió

Nova pàgina web, nou disseny

Facebook: 8.557 seguidors (increment anual: ↑240). Twitter: 5.358 seguidors (increment anual: ↑171). LinkedIn: 176 (increment anual: ↑68). Instagram 4.555 seguidors (increment anual: ↑1660). Tiktok. 57 seguidors (increment anual: ↑32) i 195 likes (increment anual: ↑35). Bluesky: 95 seguidors (nova xarxa social).

Pàgines web: 45.161 visites a www.gobmenorca.com i 7.524 visites a english.gobmenorca.com.

Llistes de correu: 2.620 destinataris (6.746 comptant campanya territori)

Llista de difusió WhatsApp de notícies del GOB: 323 destinataris.

Ràdio Far, un pòdcast basat en els textos del llibre Època de Muda, en format radiofònic. 16 programes des de finals d'agost.

Prensa, ràdio i altres: atenció a tots els mitjans de comunicació. Programes de ràdio: setmanal a Onda Cero i quinzenal a la SER.

Serveis Generals

58 Reunions internes. 1 Assemblea interinsular, 1 Assemblea insular, 3 Junta Directiva Interinsular, 4 Junta Directiva Insular, 3 Comissió Permanent i 46 Comissió Executiva.

Comptabilitat. Declaracions trimestrals d'Hisenda. Auditoria dels comptes de 2023 i presentació a l'AEAT i el Ministeri. Presentació i aprovació dels comptes a l'assemblea de socis. Encàrrec de l'auditoria de comptes de 2024 i enviament documentació del 3^r trimestre de 2024 per començar amb la revisió de la comptabilitat.

Informàtica. Manteniment de les dotacions informàtiques segons les necessitats de l'equip tècnic i adquisició de noves dotacions.

Homenatge

Excursió d'homenatge a Tòfol Mascaró, celebrat el diumenge 25 de febrer amb l'assistència de més de 200 persones.

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és 1,4 persones

Fòrum Ets Menorca: treballar en xarxa

Una Xarxa d'Entitats sense ànim de lucre i no governamentals que fa feina per enfortir el teixit associatiu, difondre els seus valors, aconseguir el ple reconeixement públic i institucional a la seva tasca i incidir en el dia a dia de la societat menorquina.

Coordinació i difusió

Nomenament de la nova representant de l'entitat a la Junta del Fòrum. 12 Reunions de Junta i Assemblea. Mostra d'Entitats de Menorca, celebrada a Alaior. Participació en el Taller de lideratge al Tercer Sector. Trobada «Berenam Junes» un espai distès de col·laboració entre entitats del tercer sector.

Voluntariat: dedicar temps, aprendre i passar-ho bé!

235 persones

amb acord de voluntariat actiu. Seguiment voluntariat en general.

Voluntariat europeu:

CES 2023: Acompanyament, formació, tutorització i tancament del projecte de 3 voluntaris.

CES 2024: procés de selecció i incorporació de 4 nous voluntaris a partir de juliol. Formació, seguiment tasques i dinar de benvinguda.

Pràctiques: Gestió, acollida i acompanyament de les pràctiques d'una persona d'Holanda per cinc mesos.

Editorial i Botiga: difusió i consum responsable

El Molí del Rei és la seu principal del GOB a Menorca. Allotja les oficines de l'associació, un punt d'informació sobre temes ambientals i territorials i una botiga. S'hi realitzen exposicions, reunions i actes diversos i la torre de l'antic molí fariner es pot visitar. A més, comptam amb un espai al Mercat del Claustre on es poden trobar els materials editats que, a la vegada que donen una informació de qualitat sobre el medi ambient, contribueixen al sosteniment de les activitats que realitzam.

Botigues i fires

Molí del Rei. Obert al públic durant l'horari d'oficines, matins de dilluns a divendres de 8:30 a 14:30 i capvespres -juliol i agost tancat- de dilluns a dijous de 17:30 a 20h

Claustre del Carme: atenció al públic de la botiga de dilluns a dissabtes de 10 a 13:30 h, en total 1.180 hores oberta gràcies a les 7 persones voluntàries. Augment significatiu de les vendes respecte al mateix període de l'any anterior.

2 Fires i Mercats. Mercat de Sant Antoni, a Maó, del 16 i 17 de gener, 15 hores de presència al carrer gràcies a 11 persones. Festa del Llibre, a Maó, dia 27 d'abril, 12 hores de presència al carrer gràcies a 4 persones.

4 Cessió del local: a Acció Cultural de Menorca pel col·loqui «Les Balears i les emergències que ens assetgen», amb l'assistència de més de 40 persones. A Pere Fraga per una xerrada sobre l'origen, cultiu, diversitat, caracterització i conservació dels tomàtics i tomàtiques de Menorca, amb l'assistència de més de 35 persones. Al COFIB per a la seva reunió trimestral de coordinació de les centres de recuperació de les illes. A l'editorial Lynx Nature Books per a la presentació del llibre «Porfoli 1- Fotografies i històries d'aus extraordinàries», a càrrec de l'autor Rafael Armada i amb l'assistència de 25 persones.

Editorial

Col·lecció «Animalons de Menorca»: reedició dels contes Mordala, un cangrejo i En Fosquet, un mussol. Edició d'un nou conte En Kaleu i na Hima, dos cames de jonc.

Presentació del llibre Època de muda a Alaïor.

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és 0,2 persones.

Educació Ambiental: conèixer el nostre entorn, estimar-lo, protegir-lo

L'educació ambiental i, en general, la divulgació de la naturalesa, ha estat un dels objectius principals del GOB des de la seva fundació ara fa més de quaranta anys. Des dels seus inicis fins a dia d'avui, el més important ha estat sumar veus cap al paradigma de la sostenibilitat. L'experiència vivencial sempre ha estat la millor arma per remoure consciències.

Oferta Educativa

Durant el **curs 2023/2024**, l'àrea d'educació ambiental ha dut a terme una tasca de coordinació, gestió i execució de **100 activitats** educatives, en les quals han participat **46 centres educatius** diferents i un total de **2.108 alumnes**. Aquest conjunt d'iniciatives s'ha centrat a fomentar la consciència ambiental i el coneixement del medi natural de Menorca, promovent valors de sostenibilitat i respecte pel nostre entorn.

Les activitats realitzades han estat variades i adaptades a les necessitats dels participants. Entre elles destaca "Coneguem el nostre entorn", una proposta que

combina la descoberta del patrimoni natural i cultural de l'illa amb la sensibilització sobre la seva conservació. També s'ha dut a terme "L'hospital d'animals", una activitat que permet als alumnes conèixer el treball de recuperació i reintroducció d'espècies silvestres, així com reflexionar sobre les amenaces que pateixen.

Una altra activitat destacada és "Observadors del mar", que apropa els alumnes a la biodiversitat marina mitjançant l'observació científica i l'anàlisi dels efectes del canvi climàtic en els ecosistemes marins. També s'ha ofert "Visitam un lloc", sortides pedagògiques per conèixer de prop espais naturals emblemàtics de Menorca, fomentant l'aprenentatge a través de l'experiència directa i immersiva.

La conscienciació sobre recursos essencials com l'aigua s'ha treballat a través de la xerrada "El repte de l'aigua", una sessió que ha servit per reflexionar sobre la importància d'una gestió sostenible d'aquest recurs tan valuós, especialment en una illa com Menorca. Finalment, l'activitat "Les plantes de Menorca" ha permès als alumnes aprofundir en el coneixement de la flora local, incloent espècies autòctones i endèmiques, tot fomentant-ne la protecció i el respecte.

En l'inici del nou **curs 2024/2025**, s'han dut a terme diverses accions per diversificar i ampliar l'oferta educativa, amb l'objectiu de continuar promovent el coneixement del medi natural als infants i joves. S'ha treballat en la preparació de noves activitats, destacar la confecció d'una activitat específica relacionada amb les salines de la Concepció, que busca posar en valor tant el patrimoni natural com cultura d'aquest espai, alhora que fomenta la sensibilització ambiental. A més s'han dissenyat tres noves propostes: una xerrada sobre residus i un taller teoricopràctic d'snorkel sostenible i biodiversitat marina, que s'han creat per enriquir el ventall d'opcions pedagògiques.

En paral·lel, s'està treballant per ampliar una de les activitats més demandades, "Visitam un lloc", i poder-la recrear als municipis de Ferreries i Ciutadella. Aquesta activitat, que permet als alumnes conèixer espais naturals emblemàtics de Menorca, s'adaptarà a les realitats i característiques d'aquests municipis, oferint noves oportunitats d'aprenentatge i apropant la vivència a altres contextos locals.

Durant aquest període s'han realitzat **18 intervencions** en **13 centres escolars** diferents, amb un total de **255 alumnes** participants. Les activitats més sol·licitades han estat "L'Hospital d'Animals" i els contes infantils "Na Mordala el Cranc" i "Na Bresca una Abella", que continuen sent eines clau per fomentar la sensibilització ambiental, especialment entre els més petits, i per donar a conèixer la fauna local i la importància de la seva conservació. Aquestes iniciatives han reforçat el compromís amb una educació ambiental innovadora i efectiva, que s'adapta a les necessitats dels participants i del territori.

Activitats de lleure

Estol, grup de joves: Durant aquest any, s'han organitzat dues trobades d'Estol, dirigides especialment a joves, amb l'objectiu de fomentar el treball en grup, l'autogestió, i l'exploració del medi natural a través de descobertes i projectes col·laboratius. Aquestes trobades han esdevingut un espai clau perquè els

participants, joves d'entre 15 i 17 anys, poguessin explorar la seva capacitat d'organització i presa de decisions, treballant en la planificació i execució d'activitats conjuntes.

Colònies d'estiu: 83 infants i joves, d'entre 8 i 15 anys, han participat de les 4 activitats

Trobada: Al parc del Freginal es va celebrar una trobada molt especial que va reunir **antics participants dels campaments** del GOB que es van dur a terme entre els **anys 1990 i 2005**. L'esdeveniment, que va comptar amb una assistència de **90 persones**, va esdevenir un emotiu punt de retrobament per compartir records i experiències viscudes durant aquelles estades. Aquesta iniciativa no només va servir per reconnectar amb els valors i amistats forjats en el passat, sinó també per enfortir el vincle amb la tasca ambiental del GOB i els seus projectes actuals, creant un espai de reflexió sobre el camí recorregut i els reptes de futur.

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és 1,3 persones.

Centre de Recuperació de Fauna: cuidant la fauna de l'illa

El Centre de Recuperació de Fauna Silvestre té com a propòsit contribuir a la conservació de la biodiversitat zoològica de Menorca per mitjà de l'assistència a la fauna accidentada o en perill. A la vegada, també condueix en paral·lel una tasca educativa i de conscienciació ciutadana d'important rellevància.

Les instal·lacions disposen d'un conjunt de gàbies, algunes d'elles de dimensions reduïdes, que confereixen un ambient aïllat on els animals accidentats poden fer el repòs que necessiten durant el seu procés de recuperació, però també hi són presents dues gàbies de vol destinades a la rehabilitació d'aquelles aus que necessitin d'amplis espais per poder muscular i recuperar la seva capacitat de vol.

Tanmateix, també hi ha gàbies adaptades per aquells animals que, pel tipus de lesions irrecuperables que presenten, viuen de forma permanent al Centre de Recuperació. Altrament, en dues basses artificials es mantenen les tortugues d'espècies al·lòctones que no poden ser alliberades en espais naturals de l'illa, i una tercera bassa destinada a la conservació d'amfibis. Per últim, hi ha una sèrie de terraris on es mantenen de manera temporal les tortugues de terra que han conviscut en captivitat i que són entregades per què puguin ser tornades en llibertat.

Assistència fauna

Des del passat 1 de gener han ingressat al Centre de Recuperació **1.253 animals** de **79 espècies** diferents

- **461 rèptils:** 434 tortugues de terra mediterrànies, 328 provinents de particulars que les tenien en captivitat; 20 tortugues aquàtiques, 16 d'origen exòtic i provinents de captivitat; 4 serps, i 3 sargantanes o dragons.
- **666 aus:** 257 passeriformes, dels quals destaquen 30 estornells trobats morts junts el passat mes de gener; 113 aus aquàtiques, entre les que destaquen un exemplar juvenil de grulla europea trobat greument ferit, i quatre gavines corses i un cagaire perjudicats per hams; 61 vinjoles (2 vinjoles pàl·lides) ateses durant el període de cria, i **116 rapinyaires**, amb una entrada de mussol emigrant (espècie poc comú) i la d'una arpella que ha sigut la primera en la història del Centre de Recuperació en poder-se alliberar.
- **125 mamífers:** la majoria d'entrades (74) es corresponen amb exemplars d'ericons, 15 d'ells atacats per un predador; 16 són ratapinyades; 15 són conills, tres d'ells domèstics, i 10 són rates cellardes.
- **1 amfibi:** correspon amb un gripau corredor, una espècie considerada al·lòctona a Menorca que va arribar a través del transport de plantes per al comerç.

Apart dels ingressos de tots aquest animals, cal destacar la col·laboració del centre en la gestió d'un total de **5 tortugues marines**: la primera trobada morta a la Platja Gran de Ciutadella, una a Es Grau, una a Cales Coves, una a Cala'n Blanes i una darrera a la platja de Binimel·là. A més, el mes d'abril es va col·laborar en la col·lecta de mostres d'un catxalot que va ser trobat mort a Algaiarens. També es va dur a terme una revisió a principis d'any de varies piscines d'hotels a Punta Prima i a Es Canutells per tal de controlar la presència de calàpets i ous/capgrossos d'aquests i es va col·laborar en l'extracció de llentia d'aigua d'un safareig que és un punt d'interès de cria de calàpet balear i en el trasllat de capgrossos de calàpet d'una bassa temporal que s'estava assecant.

Com a curiositat, les òlibes que romanen irrecuperables al Centre de Recuperació varen fer una posta d'ous, que van estar incubant. El primer ou es va pondre dia 25/02. Cap dels ous va resultar viable.

Voluntariat i formacions

El Centre de Recuperació pot funcionar gràcies a la labor dels voluntaris: aquest any ens han ajudat 6 persones amb la cria dels polls i 14 amb el manteniment del centre. Al llarg de l'any, s'han duit a terme **47 jornades de voluntariat** presencial al centre per poder avançar amb les feines de neteja i les reparacions i tasques de manteniment necessàries.

També s'han realitzat 3 sessions de necròpsies i la formació d'una persona en pràctiques durant 15 dies. A més, la coordinadora del centre ha assistit a una formació en gestió de nidificació de tortugues marines i a un workshop a Mallorca.

Xarxes social i difusió

El Centre de Recuperació té 2.261 seguidors a Facebook.

Elaboració de material per a compartir a xarxes socials. Elaboració de la memòria de 2023

3 intervencions: 1 al programa de ràdio Onda Cero i 2 al programa de televisió IB3.

Educació ambiental

Pel que fa a les activitats relacionades amb l'educació ambiental, s'han dut a terme tres excursions d'identificació de rapinyaires amb posterior visita al centre, es va participar a les colònies d'estiu del GOB a Mongofra Nou amb dos alliberaments i, durant el curs, s'han fet fins a 8 activitats de "Visitam l'hospital d'animals" amb diferents grups de diferents escoles i s'ha rebut la visita de 27 alumnes del Màster en Biologia i Conservació de Salamanca.

Durant el mes de juny es va dur a terme una **jornada de portes obertes** on van visitar el centre més de **120 persones** i el centre es va **obrir al públic a partir del juliol fins al 24 de setembre**. Durant els dimarts d'agost i setembre s'han realitzat 8 tallers en família. En total més de **2.400 persones** han passat pel centre durant els fosquets d'estiu.

S'han dut a terme **6 alliberaments de caire públic**.

Apadrinaments i noves col·laboracions

3 animals apadrinats

Grupotel Turquesa Mar col·labora amb un donatiu de la seva vidriola íntegra al CR i amb la cessió de materials per a l'assistència a la fauna (tovalloles i altres).

Dedicació del personal contractat

La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és de 0,4 persones. A més de l'equip fins a 4 persones, de les qual: 2 treballadores a jornada completa tot l'any; 1 a mitja jornada tot l'any i 1 a jornada completa 6 mesos a l'any, contractades directament pel COFIB i la col·laboració directe d'un veterinari.

Es Viver de plantes de Menorca: jardineria autòctona i fàcil de mantenir

Es Viver Plantes de Menorca pretén donar idees i eines per orientar la jardineria cap a un model amb baix consum d'aigua, sense plantes invasores i sense químics contaminants. Es Viver produeix en ecològic planta autòctona de Menorca o adaptada al clima mediterrani, dissenya i manté jardins sostenibles.

Atenció al públic i venda de plantes

Obertura al públic: de dilluns a dissabte de 10 a 13:30 h.

Jardineria

Feines habituals i de l'època als jardins dels clients i nous pressupostos futurs clients.

Parc Rubió: Execució feines de manteniment habituals. Coordinació amb el personal del Parc i l'Ajuntament.

Instal·lacions

S'ha signat un acord de col·laboració amb una fundació privada per a la posada en marxa de millores de les instal·lacions, especialment el condicionament d'una estructura d'umbracle per a l'exposició i venda de plantes.

S'ha començat a treballar en el jardí demostratiu i de plantes mare, situat a la zona adjacent a la botiga.

Recursos vegetals

Inventari de tot el material vegetal en estoc i reorganització la col·lecció de planta mare. Gestió de la producció pròpia de planta, comandes, fruiters...

Inventari del banc de llavors des Viver i recollida de llavors de varietats tradicionals d'horta, amb el suport d'un tècnic i el banc de llavors d'APAEM.

Voluntariat i formació

2 joves del programa de voluntariat europeu, un grup fluctuant de 6 persones voluntàries més.

Una jove realitza les pràctiques de formació, en aquest cas 1.162 hores al llarg de 12 mesos (febrer 2024-febrer 2025), gràcies a un projecte de formació dual (formació i treball) impulsat per la Fundació de Discapacitats.

Des de l'inici de novembre dues persones (rotatòries cada dues setmanes) en pràctiques els dijous i els divendres a través d'un curs de formació en peó forestal i agrícola del Consell Insular.

Sessió formativa per al personal treballador i voluntari des Viver, sobre gestió i reproducció de plantes i el responsable de jardineria ha assistit a una formació sobre arboricultura.

Difusió, sensibilització i xarxes social

Excursió i visita al Viver amb un grup de l'Escola d'Adults

Participació a la Fira d'Agricultura ecològica, as Mercadal.

Visita guiada a un grup de persones en formació per a peó agrícola i de jardineria del CIM, amb el que posteriorment s'ha signat el conveni de col·laboració per a les pràctiques de jardineria. 11 persones.

Visita guiada dins el programa del CIM «Som Talaiòtics». Unes 40 persones.

El suplement El Económico, del Diari Menorca, va publicar un reportatge sobre el Viver (31/07)

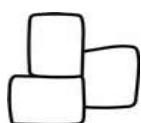
Exposició de plantes del Viver al festival de lliurament de premis MARE organitzat per la Fundació Marilles.

1213 seguidors a Facebook i 1225 seguidors a Instagram.

Dedicació del personal contractat

La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és de 3,2 persones. A més d'un assessor tècnic extern i 5 alumnes en pràctiques de formació.

Custòdia Agrària: agricultura i conservació ambiental es donen la mà

El programa de Custòdia Agrària és una de les estratègies del GOB per poder fer conservació del territori a gran escala. Partint del fet que els pagesos i pageses són els principals gestors del territori, cerquem impulsar un model agrari sostenible, que ajudi a preservar el paisatge de l'illa.

Per a aconseguir-ho signam un acord entre els gestors de finques agràries i el GOB, basat en la filosofia de la custòdia del territori. Els pagesos i pageses es comprometen a una sèrie de bones pràctiques agràries, i el GOB, en retorn, es compromet a ajudar-los de diferents maneres, especialment en la millora de la seva resiliència agrària, comercial ambiental.

Enguany, gràcies al projecte europeu GOV4ALL, s'ha posat en marxa un canvi d'escala del projecte. S'ha iniciat un procés de «Living Lab» per a identificar les principals necessitats del sector agrari en el seu camí cap a la implementació de pràctiques agroecològiques, amb l'objectiu de poder trobar noves maneres de donar suport als pagesos i pageses que volen tenir cura del nostre paisatge.

Resiliència agrària

Fertilitat del sòl. Analítiques de sòl. Compra de llavors per pastures perennes i cobertes vegetals. Prova pilot de sembra directa. Compra de materials per a pasturatge dirigit (pastor elèctric, galliner mòbil i barreres metàl·liques)

Millora aprofitament aigua. Recuperació d'un aljub i instal·lació de placa solar, instal·lació de comptadors d'aigua.

Resiliència comercial

Promoció de productes i productors. **6 excursions** a finques amb **455 participants**. Fotos professionals fetes a 3 finques. Tastets a esdeveniments públics. Revisió i impressió del catàleg de finques. Sorteig mensual d'una panera de productes entre els clients de la botiga del GOB al Mercat del Claustre.

Difusió del valor afegit. Xerrada «Valors i sabors de la Custòdia Agrària» a les fires HORECA i Arrels, ambdues amb tastet guiat. Paradeta divulgativa a la XIX Fira de productes agraris ecològics de Menorca as Mercadal.

Imatge de marca. Entrega de materials de comercialització (bosses, mantells, etiquetes, cartells informatius) a 20 finques. Creació de 35 distintius de fusta de Custòdia Agrària per productors que fan venda directa o mercats. Compra de 15.000 bosses de paper per venda directa de Custòdia Agrària. Compra d'adhesius per materials de camp de Custòdia Agrària. Compra de 20.000 etiquetes adhesives per a embotits i altres productes i 15.000 bosses americanes per a venda a granel.

Ajuda a la diversificació de la producció. Compra de 182 arbres i 5 casetes d'abelles, distribuïts a 9 finques.

Seguiment anual de l'evolució econòmica. Qüestionari d'evolució econòmica realitzat a 39 finques.

Resiliència ambiental

Control natural de plagues. Compra i rotació de rateres. Compra i instal·lació de caixes per xòric. Compra de planters d'aromàtiques per la creació de franges de flors. Alliberament d'un milà. Revisió de caixes de biodiversitat.

Foment de la biodiversitat. Recuperació d'un safareig i ambientaltització d'un altre. Instal·lació de dues piques.

Manteniment del paisatge. Acció de manteniment d'una part del torrent de Cala en Porter. Sol·licitud de permís per el manteniment d'un altre torrent. Retirada de residus a 5 finques. Biotrituració de branca.

Formació i Assessorament

Cursos. XVII Seminari d'Agricultura i Medi Ambient a Mercadal i Maó, 120 participants. «Agroforesteria, boscos comestibles i captura de carboni» amb la participació de 45 persones. Col·laboració amb l'Associació d'Agricultura Regenerativa Iberia per a organitzar una xerrada sobre pasturatge regeneratiu amb la participació de 33 persones.

Assessoraments. Assessoraments sobre biofertilitzants, pasturatge dirigit, cobertes vegetals, i sembra directa. Recomanacions de maneig a partir de les analítiques de sòl.

Mesura d'impacte

Petjada ecològica. Finalització càlcul petjada ecològica dels embotits i publicació dels resultats.

Captura de carboni. Digitalització inventaris previs i integració en SIG. Presa de 134 mostres de sòl a 8 finques amb l'estudiant en pràctiques de la Universitat de València. Resultats del primer seguiment de potencial de captura de carboni a 8 finques.

Inventaris. Realitzats els inventaris de valors naturals i inventari ornitològic a 3 finques i inventari d'aus nidificants a 1 finca.

Bioindicadors: 1ª campanya de seguiment a 20 finques amb la participació de 15 voluntaris. 2na campanya de seguiment a 20 finques amb la participació de 15 voluntaris.

Escalat impacte

Voluntariat agrari. 8 jornades, 217 participants: acció de manteniment d'un torrent, recuperació d'un camí d'ús agrícola, manteniment d'un camí principal, adaptació d'un buscarró, recuperació d'un antic boueret i sembra d'arbusts de ribera. Jornada de manteniment d'illots per nidificació d'aus i voluntariat d'emergència per pal·liar els danys provocats per la DANA. Voluntariat quinzenal per donar suport a les pràctiques regeneratives a 1 finca.

Xarxa de finques: Acords amb 39 finques professionals. 2 noves finques adherida al programa i 1 preacord signat. Trobada anual de finques amb 34 participants.

Educació ambiental: realització de 15 tallers amb escoles, amb la participació de 300 estudiants. Reunions per a ampliar l'oferta educativa de Visitam un Lloc amb dues finques i preparació d'una guia didàctica per acompanyar l'activitat.

Difusió del projecte

Ràdio: Onda Cero, 13 programes per parlar sobre excursions, voluntariats...

Prensa escrita: 5 articles a: revista Útil sobre el seminari d'agricultura i medi ambient; revista Roqueta «The Red Cow of Menorca» i «Custòdia Agrària. Think global act local»; European Environment Agency: Custòdia Agrària com un cas exemplar en el "Progress Assessment towards BD strategy 2030 - Societal factors enabling to reverse biodiversity loss"; setmanari El Económico sobre la Custòdia Agrària.

Altres: Presentació del Living Lab de Menorca a la trobada anual de SOILL Startup a Brussel·les (online). Episodi 6 del podcast «Ses Mesurades» sobre la Custòdia Agrària. Publicacions a xarxes sobre biodiversitat a les finques i el seguiment de bioindicadors per celebrar la setmana de la Custòdia. Presentació del projecte GOV4ALL als socis de la Cooperativa Sant Crispín. Presentació del programa de Custòdia Agrària a un grup de pagesos suïssos, al grup de formació dual de «Peó agrícola i forestal» i al Club Marítim de Maó.

Treball en xarxa

Trobades per a treballar en xarxa: Inici del projecte GOV4ALL, i reunions del consorci. Participació a la primera trobada de la «Red de Territorios Regenerativos». Participació al «Taller de Restauración Ecológica de Salinas Abandonadas». Trobada «Por Otra PAC». Aprovació del projecte GOV4ALL per a convocatòria de fons Horizon (UE) per a la construcció d'un Living Lab sobre sòls sans amb finques de Menorca. Projecte en col·laboració amb 4 altres territoris mediterranis, en un consorci amb 35 socis.

Intercanvi de coneixement: Formació presencial sobre "Retencions hídriques" a la finca de La Junquera. Visita de la Universitat de València per organitzar seguiment

de captura de carboni. Visita a finques del territori AlVelAl (Altiplano Estepario del sud-est peninsular) per intercanvi de coneixement. Participació a jornades d'innovació local: Nous horitzons per a la llana i Biochar in action. Formacions online amb entitats sòcies: mapeig d'agents i creació de Plans de paisatge.

Reunions i coordinació: Consorci GOV4ALL, reunions de coordinació. La Red de Territorios Regenerativos, reunions de coordinació de La Red. Reunions de la junta directiva de la Iniciativa per la Custòdia del Territori de les Illes Balears (ICTIB), del Foro de Redes y Entidades de Custodia del Territorio (FRECT) i Alliance for Mediterranean Nature and Culture (AMNC).

Altres iniciatives: Ecoterritoris, seguiment captura de carboni, BiodivEarth, estratègia conjunta a Menorca per fomentar l'agricultura regenerativa. Participació a l'assemblea general del CBPAE.

Fites treball en xarxa: Taller de mapeig dels agents relacionats amb el futur Centre de Serveis Agraris. Admissió del GOB, a través del programa de Custòdia Agrària, com a membre del «International Panel for the Satoyama Initiative» (IPSI).

Dedicació de personal contractat

La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és de 4,9 persones.

Medi Marí: treballant per una mar més pròspera

Menorca es considera una de les zones millor conservades del Mediterrani. A les seves aigües habiten centenars d'espècies i és també un lloc estratègic per alguns animals migradors. Desafortunadament, diverses actituds irresponsables han provocat que en les últimes dècades els ecosistemes marins es trobin cada cop més amenaçats. Hi ha constatació científica que indica que algunes coses no s'han fet bé.

És l'hora de reaccionar i fer reaccionar, de protegir la posidònia, conscienciar sobre l'erosió de les platges, conèixer les espècies que viuen sota el mar i gestionar els recursos d'una manera més intel·ligent.

La vida al fons del mar, dins el port de Maó, a la costa nord o a la sortida del port de Ciutadella és essencial per entendre la natura de la nostra illa. És fonamental idò que coneguem més i millor la mar que ens envolta, per continuar gaudint-la tal com ella mateixa demana ser.

Al GOB pensem que el medi marí requereix atenció amb urgència. Trobar un equilibri amb el seu ús és un dels deures que cal afrontar amb decisió.

Sostenibilitat pesquera

Aqüicultura regenerativa: Assistim a webinaris en relació amb el cultiu de macroalgues i fem recerca sobre l'aqüicultura regenerativa i les activitats històriques de cultiu i recol·lecció de marisc al port de Maó. Ens reunim amb l'equip i visitem les instal·lacions de l'IRTA de la Ràpita, al Delta de l'Ebre, nomenat primer Centre d'Aqüicultura Restaurativa a la Mediterrània Occidental per la FAO. Organitzem el primer Seminari d'Aqüicultura Regenerativa de Menorca amb un públic molt interessat i un bon impacte comunicatiu.

Impulsar la vigilància efectiva en la pesca. Com cada any enviem escrits per demanar els expedients sancionadors en matèria de pesca tramitats l'any 2023 al Consell Insular de Menorca (Aigües interiors) Govern de les Illes Balears (Comercialització) i al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació (Aigües exteriors). Anem a consultar alguns expedients i contrastem les informacions obtingudes amb les publicades a la premsa local i amb els últims estudis de seguiment de peixos. Publiquem una nota de premsa per denunciar la poca activitat dels agents. Ens reunim amb alguns cossos de vigilància per combatre la reducció d'expedients sancionadors experimentat en els últims anys.

Altres: Fem al·legacions al nou Ordre que regula la pesca de la llagosta a aigües interiors i es regula l'accés d'embarcacions de pesca Mallorca a Menorca.

Reunió estratègica amb les tres confraries de pescadors per plantejar temes diferents: nova àrea marina protegida, eòlica marina, aqüicultura regenerativa, veda de palangró, mesures per millorar les reserves marines, entre d'altres.

Mecanismes d'ordenació del litoral

Pla d'ordenació del litoral: Arran dels accidents nàutics succeïts aquest estiu, publiquem una nota de premsa per tornar a demanar un pla d'ordenació del litoral i la limitació de velocitat a la mar. Al·legacions a l'avantprojecte de Llei d'Ordenació i Gestió del Litoral de les Illes Balears. Publiquem una nota de premsa per informar de les al·legacions presentades.

Addaia. Tornem a demanar a la CMAIB que s'acordi la pèrdua de vigència de la declaració d'impacte ambiental del projecte d'ampliació del port d'Addaia. Amb la resposta obtinguda, estudiem la Llei de Costes i la llei de Ports IB per aportar més arguments. Enviem dos escrits a Ports IB demanat que s'informi el promotor de la pèrdua de vigència de la declaració d'impacte ambiental del projecte d'ampliació del port d'Addaia.

Fornells. Enviem 2 escrits a Ports IB per demanar la localització dels 51 amarraments que s'han adjudicat i per preguntar si s'han complert les condicions que la CMAIB va imposar per les obres de reforma del port i demanar que ens enviïn les proves. Publiquem una nota de premsa per recordar els condicionants imposats abans de poder emprar els nous pantalans de Fornells. Quan rebem l'informe es comprova que hi ha condicionants sense complir. Enviem un escrit amb les deficiències trobades i tornem a demanar les proves que demostrin que s'han complert els condicionants de la CMAIB. Enviem dos escrits per demanar si durant les obres fetes el 2024, s'han instal·lat les dotacions que haurien de donar servei de recollida d'aigües grises i fecals.

Ciutadella. Escrit d'al·legacions en referència al projecte de plataforma al varador del Port de Ciutadella.

Cala Teulera. Enviem un escrit amb consideracions per a la licitació del projecte de construcció d'una rampa de varada i aparcament a Cala Teulera. Fem campanya mediàtica per xarxes i nota de premsa per explicar la situació. Escrivim a la Subdirecció General d'Avaluació Ambiental per posar en situació sobre el projecte de Cala Teulera i demanar si legalment el projecte pot tirar endavant sense una Avaluació Ambiental. APB anuncia la cancel·lació del projecte.

Sa Colàrsega. Sol·licitem el projecte constructiu de les millores que farà la nova empresa concessionària a sa Colàrsega. Al·legacions al període d'exposició pública del projecte bàsic de millors de sa Colàrsega Marina Menorca.

Cala Corb.- En reprendre les obres de Cala Corb, després d'haver autoritzat el Ministeri el trasllat de Cladocora. Dmanem poder consultar el nou projecte constructiu.

S'altra banda. Demanem a APB poder consultar el projecte guanyador, després de publicar l'empresa guanyadora del concurs.

Cladocora caespitosa. Enviem un escrit amb consideracions per a la licitació del projecte de translocació de colònies de *Cladocora* de tres llocs del port. Enviem 5 escrits per demanar diverses informacions i per poder consultar els projectes de les diferents obres per les quals s'ha demanat el trasllat de les colònies de corall.

Illa del Rei. Enviem un escrit amb consideracions per a la licitació del projecte de construcció d'una rampa d'accessibilitat a l'Illa del Rei.

Binidali. Després de fer reunions amb actors implicats i recerca per poder donar una bona argumentació i alternatives, enviem al·legacions per al projecte de construcció de l'emissari de l'EDAR de Binidali. Les al·legacions inclouen una proposta de traçat per a l'emissari amb menys afectació a les comunitats de fanerògames marines.

Son Saura. Escrit per denunciar l'ocupació de la costa per part d'una empresa de lloguer d'embarcacions sense títol a prop de Son Saura del sud.

Eòlica Marina. Ens reunim amb representants d'una empresa que vol presentar un projecte de parc eòlic flotant a Menorca. Consultem i ens reunim amb diversos sectors i actors implicats per poder adquirir un posicionament amb relació a la implantació de l'eòlica marina flotant a l'illa. Per petició del Ministeri, enviem un informe amb consideracions i propostes respecte a un dels projectes. Publiquem nota de premsa per explicar les propostes presentades.

Àrees Marines Protegides

Xarxa Natura 2000. Estudiem i donem retorn al document previ dels processos participatius del LIC Canal de Menorca. Enviem informacions detallades i documents que estalonen les informacions als organitzadors dels tallers.

Reserves Marines. Tornem a enviar un escrit al director general de Pesca, per demanar que es reuneixi la Comissió de Seguiment de les Reserves Marines de Menorca la qual no es convoca des de 2021. Demanem l'últim estudi de seguiment de peixos de la RM del Nord i l'analitzem. Enviem, a la Dir. Gral. de Pesca, un document de propostes, revisat i actualitzat, perquè s'inclogui en l'orde del dia de la següent comissió de seguiment. Ens reunim amb diversos actors. Assistim a la comissió on exposem les nostres propostes amb un enfocament més proper i col·laboratiu amb els pescadors professionals.

Nou Espai Marí Protegit. Fem diverses reunions i recerca per identificar possibles zones que es podrien proposar com a espais marins protegits. Determinem que a Menorca el que manquen són espais marins d'alta protecció. Reunions amb diferents agents i presentació d'un mapa amb possibles localitzacions d'àrees de protecció estricta.

Iniciativa 30x30. Assistim i participem en cinc reunions de la "Iniciativa Marina 30x30". Assistim a la reunió amb el Ministeri per presentar el document amb els punts que totes les entitats participants pensen que s'hauria de treballar en protecció marina. Participem activament en un Grup de Treball per l'objectiu 10x30.

Governança participativa a l'Illa de l'Aire. Participem en diverses reunions de coordinació per a la redacció del projecte i anem a Mallorca per conèixer la iniciativa de Dragonera i de Pollença. Organitzem, juntament amb les altres entitats impulsores, un taller participatiu per explicar el projecte i recollir primeres impressions dels assistents. Llegim i donem retorn al document final del projecte. Un cop s'inicia el projecte, participem en la selecció de la coordinadora i en les posteriors reunions de coordinació.

Nàutica

Dret de la població de gaudir del litoral. Elaboració de campanya mediàtica i de pressió institucional per canviar la legislació de Costes enfocada en fondejos i velocitat de les embarcacions. Campanya conjunta amb entitats com SOS Costabrava, SOS Mar Menor, Mallorca Blue, Ecologistas en Acción.

Oferta nàutica. Recull d'informacions oficials i treball de camp per a definir l'actual oferta d'amarraments de Menorca.

Altres. Juntament amb altres entitats del tercer sector enviem una carta i un recurs potestatiu a la Direcció General del Mar i el Cicle de l'Aigua per demanar que la Mesa Nàutica inclogui un representant de les entitats conservacionistes. Campanya de pressió per la inclusió de les entitats de conservació a la Mesa Nàutica. Participem en la segona mesa nàutica com a representant de les entitats en defensa de la natura. Realitzem una excursió al port de Maó per parlar de la problemàtica de la massificació nàutica i l'afectació d'ecosistemes d'alt valor ecològic.

Educació ambiental

Observadors del Mar: Duem a terme 10 activitats d'anàlisi de mostres amb centres educatius. Duem a terme diverses reunions per parlar del futur del projecte.

Taller d'esnòrquel. Organització de dos tallers de fotografia submarina enfocats a les badies somes. Participen més de 50 persones.

Altres. Presentació sobre taurons i rajades a un grup d'infantil de 20 alumnes. Excursió per explicar la importància de les badies somes, les fanerògames marines i la preservació dels ecosistemes marins.

Seguiment científic

Investigació. Realitzem tots els tràmits per poder obtenir la targeta d'acreditació d'Identitat Subaquàtica del Govern Balear i l'Autorització de busseig científic. Tramitem totes les documentacions i assegurances necessàries per poder fer les col·laboracions de busseig científic. Col·laboració en la campanya de tardor de seguiment de praderies de posidònia del GOB a Eivissa.

Intercanvi d'experiències, visibilització i formació

Intercanvi d'experiències. Duem a terme reunions i comunicacions fluides amb els coordinadors de les àrees de medi marí dels GOBs de Mallorca i d'Eivissa per buscar sinergies entre els projectes i intercanviar coneixements.

Visibilització. Participació en taules rodones sobre cremes solars, ciència ciutadana i àrees marines protegides. Assistència i presentació de ponència a la seu d'Unesco a París.

Formació. Assistència a cursos d'incidència política, de medició d'impacte i de mesures de control de vessaments de bentonita en processos de perforació horitzontal.

Altres

Fanerògames Marines. Enviament d'escrit argumentatiu al Ministeri perquè no s'exclouï Balears del nou decret estatal per la conservació de les fanerògames marines. Enviem escrit a l'IBANAT per demanar les dades del servei de vigilància de la Posidònia dels últims anys.

Aliança Menorca Sense Plàstic. Participem en les reunions de coordinació de l'Aliança.

Badies Somes. Participació en diverses reunions de coordinació i en l'organització d'una roda de premsa i diverses activitats divulgatives per presentar el projecte a la societat.

Dedicació de personal contractat

Incorporació d'una persona a l'equip per donar suport a les àrees de Territori i Medi Marí. La dedicació a aquesta àrea en contractes equivalents a jornada sencera és d'1,5 persones.

QUEDA MOLT PER FER COMPTAM AMB TU

**El GOB promou la defensa dels valors ambientals
i l'equilibri entre les activitats humanes
i la conservació de la naturalesa**